

i Informacja Turystyczna

U Podziemne Trasy Turystyczne

K Kino Pionier

F Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza

T Muzeum Techniki i Komunikacji

T TRAF0 Trafostacja Sztuki

M Centrum Dialogu „PRZEŁOMY” Muzeum Narodowego

B Bulwary nadodrzańskie

W Wały Chrobrego

H Hotele

23 Statki Białej Floty: „Pene Queen”, „Odra Queen”

1 „Ładoga” - hotel, restauracja

4 Złoty Szlak

39 Miejski Szlak Turystyczny

9 Niezwykłe szczecinianie i ich kamienie

S Wypożyczalnia sprzętu wodnego

C Centra handlowe

Szczecin
szczecin.eu

f www.facebook.com/szczecin.eu

Po mapę i pakiet informacji udaj się **do punktów Informacji Turystycznej:**

- Zamek Książąt Pomorskich, ul. Korsarzy 34
- nabrzeże przed Wałami Chrobrego (dawny Dworzec Morski), ul. Jana z Kolna 7
- Dworzec PKP Szczecin Główny, ul. Kolumba 1

Turystom odwiedzającym Szczecin warto polecić również:

„**Visit Szczecin**” czyli miejski przewodnik na urządzenia mobilne. Informacje, Miejsca, Trasy, Mapa, Wydarzenia – to kategorie opatrzone opisem i materiałami multimedialnymi, z wykorzystaniem intuicyjnego systemu nawigacyjnego. Polecamy unikalną funkcję generowania własnej trasy pieszej wycieczki. Aplikację można pobrać bezpłatnie z App Store oraz Google Play. www.app.szczecin.eu

visit
szczecin

Szczecińską Kartę Turystyczną, która upoważnia do bezpłatnych przejazdów komunikacją miejską i rabatów w wielu miejscach. Są dwie wersje karty: **24-godzinna** i **3-dniowa**. Kosztują odpowiednio 15 oraz 25 zł. Nabyć ją można w punktach Informacji Turystycznej. Oprócz darmowej komunikacji miejskiej zalety karty to m.in.:

- 50% zniżki na wstęp do wszystkich oddziałów Muzeum Narodowego oraz Muzeum Techniki i Komunikacji,
- darmowe wstępy do klubów i dyskotek,
- możliwość zakupu biletów ulgowych do Filharmonii Szczecińskiej, teatrów, galerii,
- możliwość zakupu biletów ulgowych do atrakcji turystycznych, m.in.: parku linowego, Eksperymentarium Eureka, wież widokowych, na rejsy statkami wycieczkowymi,
- rabaty w hotelach i restauracjach do 25%,
- rabaty na zwiedzanie Szczecina i przejazdy na berlińskie lotniska,
- bilety ulgowe i rabaty na wypożyczenie sprzętu wodnego i wycieczki kajakowe,
- rabaty w obiektach Spa do 20% (m.in.: w Baltica Wellness & Spa).

www.szczecin.eu/karta_turystyczna

Miejski Szlak Turystyczny

- 1 Dworzec Główny PKP
- 2 Budynek poczty
- 3 Koszary Bramy Ślimaczej
- 4 Fragment muru obronnego
- 5 Kościół św. Jana Ewangelisty
- 6 Most Długi
- 7 Ratusz Staromiejski
- 8 Kamienica Loitzów
- 9 Zamek Książąt Pomorskich
- 10 Stajnia i ujeżdżalnia książęca
- 11 Baszta Panieńska (Baszta Siedmiu Płaszczy)
- 12 Trasa Zamkowa
- 13 Akademia Morska
- 14 Muzeum Narodowe na Wałach Chrobrego
- 15 Urząd Wojewódzki
- 16 Pomnik Adama Mickiewicza
- 17 Pamiątkowy głaz
- 18 Brama Królewska
- 19 Kościół św. Piotra i Pawła
- 20 Maszt okrętowy
- 21 Domki profesorskie
- 22 Gimnazjum Mariackie
- 23 Dom narodzin carycy Katarzyny II
- 24 Bazylika archikatedralna św. Jakuba
- 25 Pomnik Flory
- 26 Fontanna z orłem
- 27 Pałac Pod Globusem
- 28 Pałac Velthusena
- 29 Pałac Sejmu Stanów (Muzeum Narodowe)
- 30 Galeria Muzeum Narodowego i Klub XIII Muzeum
- 31 Tablica pamiątkowa
- 32 Gmach Banku Ziemstwa Pomorskiego
- 33 Gmach Pruskiej Poczty Królewskiej (obecnie Poczty Polskiej)
- 34 Kościół św. Jana Chrzciciela
- 35 Szpital dziecięcy
- 36 Plac gen. W. Andersa
- 37 Kościół-sanktuarium Najświętszego Serca Pana Jezusa
- 38 Kościół garnizonowy św. Wojciecha
- 39 Pomnik Kornela Ujejskiego
- 40 Brama Portowa
- 41 Nowy Ratusz (Czerwony Ratusz)
- 42 Fontanna z kotwicą

Złoty Szlak Turystyczny

- 1 Pomnik Wdzięczności poświęcony żołnierzom radzieckim
- 2 Pl. Lotników z pomnikiem kondotiera Colleonego
- 3 Aleja Fontann
- 4 Pomnik marynarza-sternika
- 5 Gmach Rektoratu Uniwersytetu Szczecińskiego
- 6 Gmach Urzędu Miasta
- 7 Pomnik Papieża Jana Pawła II
- 8 Aleje platanowców
- 9 Pomnik Czyny Polaków („Trzy Orły”)
- 10 Amfiteatr
- 11 Ogród Różany
- 12 Dolina Siedmiu Młynów

Odkryj na dobre **_SZCZECIN**

floating garden
stjɛ'tʃin 2050
project
szczecin

TOP EVENTS

AKUSTYCZEŃ FESTIWAL SZCZECIN

Data: styczeń–marzec
Miejsce: Teatr Kana, Piwnica Kany,
Rocker
www.akustyczen.pl

SZCZECIN MUSIC FEST

Data: luty–lipiec
Miejsce: Zamek Książąt Pomorskich,
Hala Opery
www.szczecinmusicfest.pl

Przegląd Małych Form Teatralnych KONTRAPUNKT 2014

Data: kwiecień
Miejsce: Teatr Lalek „Pleciuga” i inne
instytucje kultury
www.kontrapunkt.pl

PIKNIK NAD ODRĄ

Targi Turystyczne MARKET TOUR
Data: maj
Miejsce: Wały Chrobrego
www.pikniknadodra.pl

EUROPEJSKA NOC MUZEÓW

Data: maj
Miejsce: Muzeum Techniki
i Komunikacji, Muzeum Narodowe,
Zamek Książąt Pomorskich,
szczecińskie instytucje kulturalne
www.noc-muzeow.pl

DNI MORZA SAIL SZCZECIN

Data: czerwiec – drugi weekend
Miejsce: Wały Chrobrego, Bulwary

JARMARK JAKUBOWY

Data: druga połowa lipca
Miejsce: Katedra, pl. Orła Białego,
ul. Grodzka
www.jarmarkjakubowy.pl

więcej na:
www.szczecin.eu

 www.facebook.com/szczecin.eu

BAJA POLAND

Data: sierpień/wrzesień
Miejsce: strzelnica wojskowa
przy ul. Szafera, gmina Dobra, poligon
wojskowy w Drawsku Pomorskim
www.bajapoland.eu

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL OGNI SZTUCZNYCH PYROMAGIC & SZCZECIN MUSIC LIVE

Data: sierpień
Miejsce: Wały Chrobrego

PEKAO SZCZECIN OPEN

Data: wrzesień
Miejsce: Korty tenisowe
przy al. Wojska Polskiego

MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ZAMAGANIA JAZZOWE

Data: wrzesień–listopad
Miejsce: szczecińskie kluby muzyczne
www.jazz.szczecin.pl

EUROPEJSKI FESTIWAL FILMÓW DOKUMENTALNYCH DOKUMENTART

Data: październik
Miejsce: szczecińskie kina
i instytucje kultury
www.dokumentart.pl

WESTIVAL – SZTUKA ARCHITEKTURY

Data: październik–listopad
Miejsce: szczecińskie instytucje
kulturalne
www.westival.pl

 floating garden
project

Historia Szczecina

Pierwsze ślady ludzkiej obecności na obszarze dzisiejszego Szczecina pochodzą z epoki paleolitu (kamienia łupanego), ok. 10 tys.

lat p.n.e., zaś ślady stałego osadnictwa z epoki neolitu, ok. 4200 lat p.n.e.

W okresie kultury łużyckiej, do ok.

400 r. p.n.e. następuje znaczny

rozwój osadnictwa. W „Geografii” Ptolomeusza z 162 r. n.e. wspomniany jest lud „Sidini” zamieszkujący ujście Odry. W IX w. powstaje gród obronny na Wzgórzu Zamkowym, a w X w. osada miejska zamieszkiwana przez ludność słowiańską, która do XI w. funkcjonuje jako republika kupiecka. „Dagome iudex” z 992 r. wspomina o „rzecznym państwie Schinesghe”, zaliczając je do lenna polskiego księcia Mieszka I. W 1005 r. Szczecin oddziela się od Polski, uzyskując niezależność, następuje powrót do pogaństwa. Główny ośrodek kultu boga Trygłowa znajduje się na Wzgórzu Zamkowym. W 1121 r. Bolesław Krzywousty zdobywa Szczecin i przyłącza go do Polski, co zostaje potwierdzone bullą papieską z 1140 r. określającą granice księstwa pomorskiego. W wyniku misji chrystianizacyjnej Biskupa Ottona z Bambergu w 1124 r. Pomorze przyjmuje chrzest, zniszczona zostaje świątynia Trygłowa, a na jej miejscu powstaje pierwszy szczeciński kościół wraz z siedzibą księcia Warcisława I początek Księstwa Gryfitów. W 1185 r. książę Bogusław I składa hołd lenny cesarzowi niemieckiemu Fryderykowi Barbarossie, a następnie w wyniku najazdów Duńczyków uznaje zwierzchnictwo króla Kanuta I. Do roku 1227 Księstwo Pomorskie znajduje się pod wpływami duńskimi. W 1243 r. książę Barnim I nadaje Szczecinowi prawa miejskie (lokacja na prawie magdeburskim). W XIII i XIV w. następuje dynamiczny rozwój Szczecina, który wstępuje do Związku Hanzeatyckiego, stając się ważnym ośrodkiem handlu zbożem i śledziami. Pod panowaniem księcia Bogusława X od 1474 r. następuje zjednoczenie rozbitego Księstwa Pomorskiego oraz zbliżenie do Polski poprzez ślub księcia z Anną Jagiellonką. W 1637 r. umiera bezpotomnie ostatni z Gryfitów – książę Bogusław XIV. Wojna trzydziestoletnia (1618-1648) bardzo osłabia Szczecin, który w 1630 r. zostaje zajęty przez wojska Gustawa Adolfa. Pod okupacją szwedzką miasto zamienia się w ufortyfikowaną wielką bazę wojskową. Kolejne wojny między Szwecją a Branderburgią wyniszczają miasto.

W 1720 r., w wyniku przegranej przez Szwecję wojny północnej, Szczecin zostaje przejęty przez Prusy. W 1724 r. rozpoczęto intensywne fortyfikowanie miasta. W 1729 r. w Szczecinie przychodzi na świat księżniczka Zofia Anhalt zu Zerbst, późniejsza Caryca Rosji, Katarzyna II. W latach 1806-1813 Szczecin jest okupowany przez wojska napoleońskie. XIX wiek to intensywny rozwój przestrzenny i gospodarczy Szczecina, a szczególnie portu i przemysłu stoczniowego. W 1826 r. uruchomiona zostaje żegluga parowa na Odrze. W 1843 r. połączenie kolejowe z Berlinem. W 1873 r. podjęto decyzję o likwidacji twierdzy i rozbiórce fortyfikacji. W 1894 r. rozpoczęto budowę nowego portu wolnocłowego. Na przełomie XIX i XX w. Szczecin

Widok Szczecina z lotu ptaka rok ok. 1590 r.

Lata międzywojenne

Panorama miasta – 1836 r.

uzyskuje nowoczesny kształt urbanistyczny. W latach 1902-1921 powstają monumentalne Tarasy Hakena (dzisiejsze Wały Chrobrego). Po zakończeniu I wojny światowej następują lata trudne dla szczecińskiego portu i przemysłu. W 1940 r. utworzono „Wielki Szczecin”, łączyąc w obszar miejski okoliczne wsie i miasteczka (Dąbie, Police). W okresie II wojny światowej gospodarka Szczecina zostaje podporządkowana potrzebom militarnym III Rzeszy. W latach 1943-1945 alianckie naloty dywanowe niszczą większą część miasta, w tym port i stocznie. W 1945 r. Szczecin zostaje zdobyty przez Armię Czerwoną. Po konferencji poczdamskiej miasto zostaje przyznane Polsce. Wprowadzona zostaje polska administracja, równoległe funkcjonują niezależne enklawy zajmowane przez wojska sowieckie. Dopiero w 1955 r. polskie władze przejmują od władz radzieckich ostatnią część portu. Zniszczenia wojenne, niepewna sytuacja polityczna, demontaż infrastruktury przemysłowej utrudniają i opóźniają odbudowę miasta. W grudniu 1970 r. wybuchają protesty robotnicze przeciw komunistycznym władzom, które zostają brutalnie stłumione. W sierpniu 1980 r. po fali strajków w Stoczni Szczecińskiej zostają podpisane „Porozumienia Sierpniowe” między zakładowym Komitetem Strajkowym a władzami PRL. W grudniu 1981 r. wprowadzony zostaje stan wojenny. W 1988 r. wybuchają strajk, który doprowadza do obrad Okrągłego Stołu. W 1990 r. odbywają się pierwsze demokratyczne wybory do Rady Miejskiej.

Zwiedzanie Szczecina

Zwiedzanie Szczecina warto rozpocząć od wizyty w jednej z placówek informacji turystycznej, w których można dowiedzieć się więcej na temat aktualnych wydarzeń kulturalnych i zaopatrzyć się w plan miasta oraz ulotki i foldery ułatwiające pobyt.

W Szczecinie działają trzy punkty informacji turystycznej.

Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej, ul. Korsarzy 34, (Zamek Książąt Pomorskich), tel. +48 91 489 16 30, cikit@zamek.szczecin.pl

Centrum Informacji Turystycznej, ul. Jana z Kolna 7

Wały Chrobrego – nabrzeże,

tel. +48 91 434 04 40, cit@mosrir.szczecin.pl

Punkt Informacji Turystycznej na dworcu głównym PKP, ul. Kolumba 1, 70-035 Szczecin.

Najwygodniej zwiedzać Szczecin pieszo. Większość zabytków i interesujących obiektów znajduje się w centrum, w lewobrzeżnej części miasta. Do obiektów poza centrum łatwo dojechać rowerem, komunikacją miejską lub samochodem.

Zwiedzanie miasta pieszo ułatwiają dwie trasy: Miejski Szlak Turystyczny oraz Złoty Szlak. Pierwszy jest trasą pieszą, natomiast drugi – pieszą i rowerową. Poruszanie się po Szczecinie rowerem staje się coraz łatwiejsze dzięki systematycznej rozbudowie ścieżek rowerowych i miejsc postojowych dla jednośladów. W punktach informacji turystycznej dostępna jest mapa z propozycją jedenastu tras rowerowych zwiedzania Szczecina oraz terenów rekreacyjnych na obrzeżach miasta. Więcej informacji: Stowarzyszenie „Rowerowy Szczecin” www.rowerowy.szczecin.pl Sieć linii tramwajowych i autobusowych swym zasięgiem obejmuje obszar całego Szczecina, a także Polic. Linie tramwajowe oznaczone są liczbami. Linie autobusowe zwykłe oznaczone są liczbami, a linie autobusowe pośpieszne literami (obowiązuje w nich zwiększona opłata za przejazd, nie zatrzymują się na wszystkich przystankach). Osobne oznaczenie kolorem czarnym mają linie autobusowe nocne. Korzystając z komunikacji miejskiej należy pamiętać, że w Szczecinie obowiązują bilety czasowe niezależnie od liczby przesiadek, a czas przejazdu liczony jest od skasowania biletu w pierwszym środku transportu. Cena normalnego biletu za przejazd 15-minutowy wynosi 2 zł, ulgowego 1 zł, a za przejazd 30-minutowy 3 zł, ulgowego 1,50 zł. Bilety komunikacji miejskiej są dostępne w kioskach z prasą (nie wszystkich!), kasach ZDiTM (przystanki końcowe, węzłowe), w automatach. Za bilet można także zapłacić za pomocą telefonu komórkowego (zob. www.zditm.szczecin.pl/mobilet.php).

Poruszanie się po Szczecinie samochodem osobowym nie powinno sprawiać większych trudności. Godziny szczytu są raczej mniej uciążliwe niż w innych miastach. Wjeżdżając do centrum miasta autem należy pamiętać o strefie

płatnego parkowania. Składa się ona z dwóch podstref (A-czerwona, B-żółta, C-zielona). Wysokość opłat za postój zależy od czasu parkowania i w strefie czerwonej jest najwyższa. Opłaty uiszcza się w parkomatach. Minimalna opłata za postój w strefie wynosi 30 gr. Korzystanie z taksówek może być wygodnym sposobem poruszania się po Szczecinie, gdy zależy nam na czasie. Koszty przejazdu nie muszą być wysokie, o ile będziemy pamiętać, że: 1) Szczecin jest miastem bardzo rozległym, warto zatem wcześniej sprawdzić na planie miasta jaką odległość chcemy pokonać, 2) zdecydowanie bardziej opłacalne jest telefoniczne zamówienie taksówki niż wsiadanie do auta na postoju. Przy zamawianiu telefonicznym dojazd taksówki z reguły jest bezpłatny, płacimy je dynie za kurs. W Szczecinie nie obowiązuje jeszcze jednolite oznaczenie taksówek, ma być wprowadzone w najbliższej przyszłości. Oprócz lampy na dachu z napisem TAXI samochody oznaczone są najczęściej barwami i emblematami korporacji taksówkarskich.

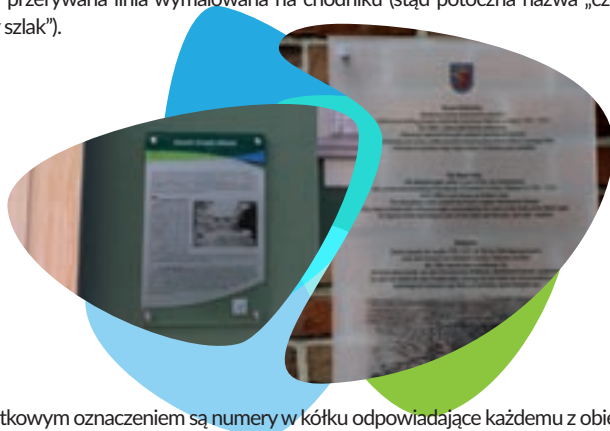
Szczecińska Karta Turystyczna

Szczecińska Karta Turystyczna to karta zniżkowa, a jednocześnie bilet komunikacji miejskiej. Dostępna jest w dwóch opcjach: dobową i trzydniową. Dostępna w punktach informacji turystycznej. Więcej informacji na www.szczecin.eu.

Miejski Szlak Turystyczny

7 kilometrowa pętla prowadzi do 42 obiektów – najciekawszych zabytków i miejsc wartych zobaczenia. Szlak został wyznaczony z okazji 750-lecia nadania Szczecinowi praw miejskich. Oznakowania szlaku łatwo odnaleźć – jest to czerwona przerywana linia wymalowana na chodniku (stąd potoczna nazwa „czerwony szlak”).

Dodatkowym oznaczeniem są numery w kółku odpowiadające każdemu z obiektów na trasie zwiedzania. W pobliżu tych numerów znajdują się także tablice informacyjne o danym obiekcie (zawieszane na budynku lub stojące samodzielnie). W punktach IT, PTTK i księgarniach można nabyć kieszonkowy przewodnik wraz z mapą szlaku w różnych wersjach językowych. Początek i koniec szlaku znajduje się przed dworcem kolejowym Szczecin Główny.

Złoty Szlak

Prowadzi od Zamku Książąt Pomorskich, przez pl. Żołnierza Polskiego, al. Papieża Jana Pawła II, pl. Grunwaldzki, Jasne Błonia i dalej – park Kasprowicza z jeziorem Rusałka, aż do Lasku Arkońskiego i jeziora Głębokiego. Na szlaku są wygodne ścieżki rowerowe, miejsca do parkowania jednośladów. Szlak jest oznaczony tabliczkami z herbem miasta.

Niezwykły szczecinianie i ich kamienice

Kamienice z przełomu wieków XIX i XX to architektoniczny skarb Śródmieścia, który ocalał z zawieruchy II wojny światowej. Ich fasady to synteza form historycznych, realizowanych pod silnym wpływem berlińskich wzorów. Eklektyczne kamienice z balkonami, loggiami, dekoracyjnymi szczytami czy wieżyczkami łączą w sobie elementy nawiązujące do baroku, renesansu, manieryzmu, secesji i gotyku. Szlak dotyczy trzynastu śródmiejskich kamienic i ich niezwykłych lokatorów okresu przed- i powojennego. Mapa szlaku z wyznaczoną trasą, opisami architektonicznymi kamienic oraz biogramami mieszkańców jest do pobrania na stronie internetowej projektu. www.kamieniceszczecina.pl

Na trasie Miejskiego Szlaku Turystycznego znajdują się następujące obiekty (numery zgodne z oznaczeniami szlaku):

- ① **Dworzec Główny** nazywany niegdyś Berlińskim; w 1843 r. od połączenia z Berlinem rozpoczęła się historia kolei na Pomorzu.
- ② **Neorenesansowy Budynek Poczty** powstał w latach 1872-1874; warto zobaczyć wnętrze hali poczty z przeszklonym dachem.
- ③ **Koszary Bramy Ślimaczej**, obecnie siedziba towarzystwa ubezpieczeniowego.
- ④ Jedyne zachowany fragment średniowiecznego **murów obronnych**.
- ⑤ Gotycki **Kościół św. Jana Ewangelisty** został wniesiony przez Franciszkanów w XIV w., kryje interesujące malowidła z XV w.
- ⑥ Niegdyś zwodzony **Most Długi** powstał w 1959 r. w miejscu **Mostu Hanzy**. Za mostem Gmach Urzędu Celnego.
- ⑦ **Ratusz Staromiejski** odbudowany w stylu gotyckim mieści Muzeum Miasta Szczecina.
- ⑧ Późnogotycka **Kamienica Loitzów**, niegdyś siedziba wpływowej rodziny kupców i bankierów, obecnie mieści Liceum Sztuk Plastycznych.
- ⑨ **Zamek Książąt Pomorskich** – siedziba Gryfitów, dynastii książąt pomorskich. Pierwsza siedziba książęca na Wzgórzu Zamkowym zo-

stała zbudowana przez księcia Barmina III (tzw. Kamienny Dom). W XVI w. Zamek uzyskał formę renesansowej rezydencji. W czasie działań wojennych uległ znacznym zniszczeniom. Obecna forma Zamku to efekt powojennej odbudowy. Dziś Zamek jest siedzibą Urzędu Marszałkowskiego oraz instytucji kultury: opery, muzeum, galerii.

10 Stajnia i ujeżdżalnia księżca – szachulcowy budynek z XVII w. z ozdobnym portalem mieści obecnie Instytut Germanistyki Uniwersytetu Szczecińskiego.

11 Baszta Panieńska (Baszta Siedmiu Płaszczy) – pozostałość po średniowiecznych murach obronnych, służyła także jako więzienie.

12 Trasa Zamkowa oddana do użytku w 1996 r. stanowi dogodny punkt widokowy na Podzamcze, Wały Chrobrego oraz port.

13 Akademia Morska zajmuje dwa spośród budynków tworzących kompleks Wałów Chrobrego (przed wojną Haken terrasse – Tarasy Hakena), powstały na miejscu Fortu Leopolda. Południowy budynek z lat 1902-1905 mieścił towarzystwo ubezpieczeń, północny z lat 1918-1921 mieścił Dyрекcję Ceł.

14 Budynek Muzeum Narodowego zajmuje centralne miejsce w kompleksie Wałów Chrobrego. Wybudowany w latach 1907-1913 według projektu Wilhelma Meyer Schwartau, od 1913 r. znajdowało się tam Muzeum Miejskie. Obecnie – Muzeum Morskie oraz Teatr Współczesny.

15 Budynek Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego zajmuje północną część Wałów Chrobrego, został wybudowany w latach 1906-1911 jako siedziba Rejencji Szczecińskiej. Pięcioskrzydłowy gmach z dwoma dziedzińcami, kolumnowym portykiem oraz okazałą klatką schodową.

16 Pomnik Adama Mickiewicza odsłonięty w 1960 r. W tym samym miejscu przed II wojną światową stał pomnik Cesarza Fryderyka III.

17 Kompleks PAZIM oddany do użytku w 1992 r., mieści biura (m.in. armatorów), banki, punkty usługowe, hotel Radisson, na 22. piętrze kawiarnię i punkt widokowy.

18 Barokowa Brama Królewska została zbudowana w latach 1725-1727 jako część fortyfikacji.

19 Kościół św. Piotra i Pawła został zbudowany w połowie XV w. na miejscu wcześniejszego kościoła drewnianego; mury zdobią terakotowe portrety szczecinian, wewnątrz drewniane sklepienie z początku XVIII w. z malowidłami przedstawiającymi sceny biblijne.

20 Maszt Okrętowy s/s Kapitan Maciejewicz stoi w miejscu rozebranego po wojnie budynku Teatru Miejskiego.

21 **Domki Profesorskie** wykładowców Kolegium Mariackiego.

22 **Gimnazjum Mariackie** zbudowane w latach 1830-1832. Mieści obecnie liceum ogólnokształcące.

23 **Dom narodzin Carylcy Katarzyny II** – w 1729 r. urodziła się tu Zofia Fryderyka Augusta zu Anhalt Zerbst, późniejsza żona cara Rosji Piotra III, znana jako Katarzyna Wielka. Obecnie siedziba towarzystwa ubezpieczeniowego.

24 **Bazylika Archikatedralna św. Jakuba** – wielokrotnie przebudowywana świątynia ufundowana w 1187 r. Poważnie zniszczona w 1944 r., odbudowana jako gotycka w latach 70. XX w., mieści m.in. muzeum diecezjalne. Przed kościołem dzwon z 1682 r., budynki parafialne z gotycką wikarówką z XV w. W 2008 r. odbudowano wieżę, w której znajduje się punkt widokowy udostępniony zwiedzającym.

25 Barokowy **Posąg Flory** z XVIII w. przedstawia rzymską boginię wiosny i urodzaju, pierwotnie był ozdobą ogrodów jednego ze stojących w pobliżu pałaców.

26 **Barokowa Fontanna** z orłem z 1732 r.

27 **Pałac Pod Globusem** powstał pod koniec XIX w., wcześniej w tym miejscu znajdował się Pałac Grumbkowa zbudowany w I poł. XVIII w. W 1759 r. urodziła się tu Zofia Dorota Wirtemberska, późniejsza Maria Fiodorowna, żona cara Rosji Pawła I.

28 **Pałac Velthusena** nazywany także **Pałacem Klasycystycznym**, wybudowany w latach 1778-1779, jest obecnie siedzibą szkoły muzycznej.

29 **Pałac Sejmu Stanów Pomorskich** powstał w latach 1726-1728. Obecnie **Muzeum Narodowe**.

30 **Galeria Sztuki Współczesnej i Klub XIII Muz.**

31 Tablica pamiątkowa odświeżona dla upamiętnienia powstania polskiego harcerstwa w Szczecinie.

32 Neobarokowy **Gmach Banku Ziemstwa Pomorskiego** wzniesiony w latach 1893-1895.

33 **Gmach Pruskiej Poczty Królewskiej** (obecnie Poczty Polskiej) został wzniesiony w latach 1901-1905.

- 34 Neogotycki **Kościół św. Jana Chrzciciela** zbudowany w 1890 r. dla gminy katolickiej. Wewnątrz tablica upamiętniająca niemieckich duchownych katolickich zamordowanych przez hitlerowców.
- 35 **Szpital dziecięcy** – kompleks szpitalny zbudowany dla Instytutu Płodniczego w latach 1893-1894, rozbudowany na początku XX w.
- 36 **Plac Gen. Władysława Andersa** – park założony w miejscu dawnego cmentarza garnizonowego, gład narzutowy z tablicą upamiętniającą jeńców francuskich wojny francusko-pruskiej 1870-1871.
- 37 **Kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa** został zbudowany w latach 1913-1919 jako pierwsza budowla w Prusach w całości wykonana z żelbetonu.
- 38 **Kościół Garnizonowy św. Wojciecha** – wzniesiony w latach 1906-1909, neogotycki z elementami neoromańskimi, wieża 65,5 m wysokości.
- 39 **Pomnik Kornela Ujejskiego** – wykonany w 1901 r., stał przed II wojną światową we Lwowie, przywieziony do Szczecina i odstąpiony ponownie w 1957 r.
- 40 Barokowa **Brama Portowa** nazywana dawniej Berlińską, wzniesiona w latach 1724-1740, pozostałość po fortyfikacjach.
- 41 **Nowy Ratusz (Czerwony Ratusz)** – neogotycki gmach wybudowany w latach 1875-1879 na potrzeby władz miejskich; tutaj urzędowali najsynniejsi nadburmistrzowie Szczecina: H. Haken i F. Ackermann.
- 42 **Fontanna z kotwicą** – cokół wraz z basenem jest pozostałością po fontannie wzniesionej według projektu L. Manzeł'a, której kompozycja rzeźb przedstawiała alegorię portowego i handlowego Szczecina, z centralną postacią kobietą (nazywaną Sediną), trzymającą żagiel i kotwicę, stojącą w łodzi, na dziobie której siedział Merkury. Rzeźba została zdemontowana ok. 1942 r. i zaginęła. Czynione są starania, by fontanna z Sediną została odbudowana.

Na Żółtym Szlaku znajdują się następujące obiekty:

- 1 **Pomnik Wdzięczności** poświęcony żołnierzom radzieckim, którzy zginęli w walkach o Pomorze, został odsłonięty w 1950 r., nigdy się zwieńczony był czerwoną gwiazdą, którą zdemontowano na początku lat 90. XX w.
- 2 **plac Lotników** z pomnikiem Condottiera Colleonego – kopia rzeźby zamówioną w 1913 r. do tworzonego Muzeum Miejskiego przez szczecińskiego przemysłowca – oryginał zdobi jeden z placów Wenecji; rzeźba została wywieziona do Warszawy w 1948 r., wróciła do Szczecina w 2002 r.
- 3 **Aleja Fontann** – tak potocznie nazywany jest odcinek alei Papieża Jana Pawła II między placami Lotników a Grunwaldzkim.
- 4 **Pomnik marynarza sternika**
- 5 **Gmach Rektoratu Uniwersytetu Szczecińskiego** wzniesiony w latach 1885-1888 z przeznaczeniem na gimnazjum miejskie.
- 6 **Gmach Urzędu Miejskiego** wzniesiony w latach 1924-1927 na siedzibę Sejmu Prowincji Pomorskiej.
- 7 **Pomnik Papieża Jana Pawła II** odsłonięty w 1995 r. dla upamiętnienia wizyty Ojca Świętego w Szczecinie w 1987 r. i mszy św. odprawionej na Jasnych Błoniach.
- 8 **Aleje Platanowców** biegnące po obu stronach Jasnych Błoni.
- 9 **Pomnik Czynu Polaków** wzniesiony w 1979 r. – trzy zrywające się do lotu orły mają symbolizować trzy pokolenia szczecinian.
- 10 **Amfiteatr** zbudowany w latach 1974-1976 mieści 4,7 tys. widzów; na terenie amfiteatru ustawiono kilka współczesnych rzeźb.
- 11 **Ogród Różany** – utworzony w 1928 r., odtworzony w 2007 r., modernistyczny w formie, z ponad setką odmian róż oraz rzeźbą-fontanną gęsi zrywających się do lotu.
- 12 **Dolina Siedmiu Młynów** – malowniczy zakątek położonego na północ od parku Kasprowicza Łasku Arkońskiego.

Szczecin – ciekawe miejsca

W Wały Chrobrego

Jedne z najpiękniejszych tarasów widokowych w Europie. Można z nich obserwować rozległą panoramę na Odrę i port. Mają 500 metrów długości i leżą 19 metrów nad poziomem brzegu odrzańskiego. W południowej części Wałów Chrobrego zlokalizowana jest siedziba Akademii Morskiej oraz budynek, w którym mieści się Teatr Współczesny i Muzeum Narodowe.

Z tarasu do brzegu Odry prowadzą szerokie schody, po obu stronach których postawiono dwa pawilony służące jako wejścia do współcześnie utworzonych restauracji. U podnóża Wałów znajduje się fontanna zdobiona figurami Jana z Kolna i Wyszaka oraz dwie wysokie kolumny stylizowane na latarnie morskie.

*www.muzeum.szczecin.pl

B Bulwary nadodrzańskie

Wyremontowane bulwary w rejonie Mostu Długiego i Trasy Zamkowej przyciągają nie tylko spacerowiczów i rowerzystów, ale przede wszystkim żeglarzy. Ozdobą jest Łódź Wyszaka – rzeźba w alei Żeglarzy. Nad rzeką słodko nęci nozdrza zapach kakao i czekolady. Tej nietypowej miejskiej aromaterapii doświadczysz najintensywniej właśnie na bulwarach. To dzięki niej ludzie spacerujący brzegiem Odry są uśmiechnięci i zadowoleni, co dowodzi, że nie tylko zjadanie się czekoladą zwiększa poziom endorfin. W Szczecinie możliwość wdychania słodkiego aromatu zawdzięczamy Przedsiębiorstwu Przemysłu Cukierniczego „Gryf” S.A. To ono w 1976 r. jako pierwsze w kraju uruchomiło produkcję czekolady do picia!

U Podziemne Trasy Turystyczne

Największy cywilny schron w Polsce z okresu II wojny światowej znajduje się pod szczecińskim dworcem kolejowym, na głębokości około pięciu pięter. Zbudowany ze zbrojonego betonu schron mógł pomieścić do pięciu tysięcy osób. Po przejściu go przez Polaków w niedługim czasie został zaadaptowany na schron przeciwatomowy. Aż do początku lat 90. XX w. odbywały się w nim szkolenia obrony cywilnej. Zwiedzający mają do wyboru dwie trasy tematyczne: „II Wojna Światowa” i „Zimna Wojna”. Radzimy ubrać się w ciepły sweter, temperatura w schronie nie przekracza 10 st. C.

* ul. Kolumba 1, www.schron.szczecin.pl

Park im. Jana Kasprówicza

CH im. J. Giedroycia

10

9

T

8

8

7

6

5

9

6

7

10

11

12

CH STER

CH TURZYN

CH KUPIEC

K

36

37

38

C

Cmentarz Centralny

CH

im. J. Giedroycia

CH

im. J. Giedroycia

CH

im. J. Giedroycia

CH

im. J. Giedroycia

C Cmentarz

Centralny w Szczecinie

zajmuje dzisiaj prawie 170 hektarów i jest dziełem architektoniczno-parkowym, zabytkiem klasy europejskiej. Kunsztem popisali się tu mistrzowie sztuki ogrodniczej i nagrobnej. Oryginalne i awangardowe nagrobki są wtopione w zieleń olbrzymiego parku. Uroczono w 1901 r. nekropolia jest największą w Polsce i trzecią w Europie.

W plebiscycie „Siedem Nowych Cudów Polski” organizowanym przez magazyn „National Geographic Traveler” Cmentarz Centralny w Szczecinie zajął piąte miejsce. Zostały tu wytyczone i oznakowane dwie trasy: historyczna i dendrologiczna.

*ul. Ku Słońcu 125 a, www.cmentarze.szczecin.pl

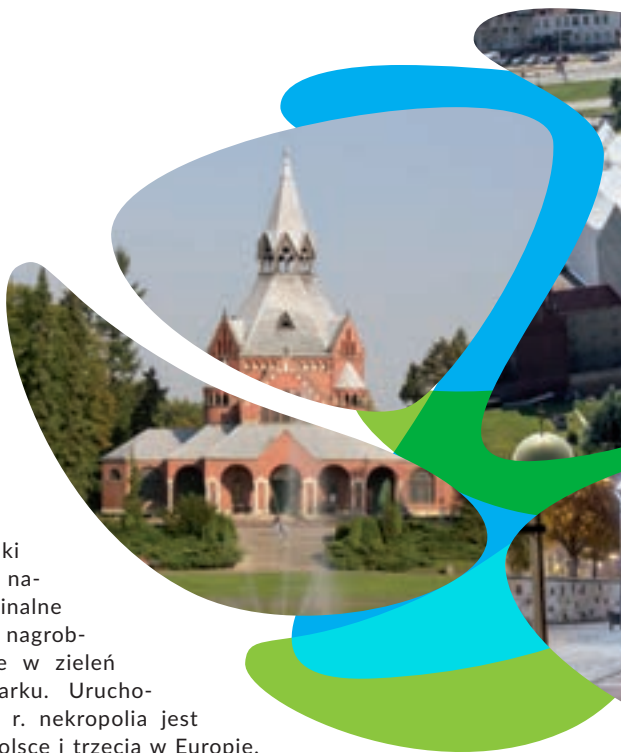
T Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie

Zabytkowa zajezdnia tramwajowa to żelazobetonowa konstrukcja z 1912 r., ze spadzistym dachem i przeszkloną ścianą frontową z zegarem. Od 2006 r. jedno z największych w Polsce muzeów o profilu technicznym. Najcenniejsza jest unikatowa kolekcja blisko stu zabytkowych pojazdów, odkupiona od Leszka Liszewskiego. Jej rarytasy to mikrosamochód Smyk, którego seryjna produkcja miała ruszyć w Szczecińskiej Fabryce Motocykli (późniejsze Polmo) czy jedyny w kraju „maluch” (fiat 126p) w wersji terenowej. W zbiorach muzeum są tramwaje, autobusy, samochody, motocykle, rowery, pojazdy nietypowe, sprzęt elektroniczny, telekomunikacyjny i gospodarstwa domowego, a także wiele innych interesujących eksponatów.

*ul. Niemierzyńska 18A, www.muzeumtechniki.eu

K Kino „Pionier 1909”

Filmy komercyjne omija szerokim łukiem. To przecież kino na poziomie! A nawet dwóch poziomach. Film można oglądać w miękkim fotelu w kameralnej, historycznej sali lub przy stoliku w Kiniarni, położonej poziom niżej. To sala w stylu retro ze starym, terkoczącym projektorem i pianinem wyprodukowa-

nym w Szczecinie w 1898 r. W barze nie kupisz pop-cornu, lecz lampkę dobrego wina. Klimat jak w starym kinie? Jeszcze lepiej. Jak w najstarszym na świecie kinie przystało, które działa nieprzerwanie w tym samym miejscu od ponad 100 lat. Zanim wejdiesz do środka, zerknij na witrynę, jest tam certyfikat Księgi Rekordów Guinnessa.

*al. Wojska Polskiego 2, www.kino-pionier.com.pl

F Filharmonia

Nowa siedziba Filharmonii w Szczecinie jest najnowocześniejszym gmachem w Polsce, który stał się już współczesną ikoną architektury. Wyróżnia się niezwykle oryginalną strzelistą bryłą, zaprojektowaną przez hiszpańskich architektów ze studia Barozzi Veiga z Barcelony. Gmach, który został wzniesiony w miejscu przedwojennego Domu Koncertowego – Konzerthaus, łączy historię i nowoczesność, inspirowaną się dawną lokalizacją i historyczną zabudową. Filharmonia nawiązuje do europejskiej tradycji sal i domów koncertowych. Innowacyjność

gmachu nie ogranicza się jedynie do warstwy wizualnej – Filharmonia to także interdyscyplinarne centrum sztuki oraz wielofunkcyjna instytucja kulturalna.

*ul. Małopolska 48, www.filharmonia.szczecin.pl

Zamek Książąt Pomorskich

Kto wjeżdża do centrum Szczecina mostami nad Odrą widzi górujący nad nim czerwony masyw gotyckiej katedry i jasnoszarą, wyniosłą sylwetę renesansowego zamku z zielonymi hełmami wież, dawną siedzibę książąt z pomorskiej dynastii Gryfitów. Zamek Książąt Pomorskich przygotowuje i organizuje koncerty, przedstawienia teatralne, wystawy, konferencje oraz spotkania naukowe i popularnonaukowe, także te dotyczące upowszechniania wiedzy o dziejach Pomorza Zachodniego. Stałe propozycje to m.in.: Niedzielne Koncerty Południowe, Koncerty Kameralne przy Świecach, coroczne Wiosenne Koncerty Gitarowe, Jesienny Salon Muzyczny, letnie Koncerty Promenadowe oraz Międzynarodowy Festiwal Chóralny w Szczecinie czy Festiwal Kultur. Działalność wystawiennicza to około czterdzieści wystaw rocznie. Wśród nich: prezentacje malarstwa polskiego i europejskiego, wystawy sztuki nowoczesnej, wystawy fotograficzne i historyczne. W Zamku Książąt Pomorskich znajdują się również pracownie: archeologiczna, konserwacji dzieł sztuki, ochrony dziedzictwa kulturowego. W skrzydle menniczym mieści się Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej.

Trafo

Trafostacja Sztuki w Szczecinie, jest pierwszym w północno-zachodnim regionie Polski centrum sztuki współczesnej. Powołane do życia w 2013 r. Trafo wykorzystuje swój geograficzny potencjał – transgraniczne położenie w obrębie basenu Morza Bałtyckiego i bezpośrednie sąsiedztwo z kulturalną stolicą tej części Europy Berlinem. Tworzy wyjątkowe „okno wystawowe”, dzięki któremu Szczecin konfrontuje swoje artystyczne oblicze ze światem. Trafo podąża tropem współczesnych artystów i aktywnie uczestniczy w procesie formowania się nowej, eksperymentalnej jakości estetycznej. Wystawia i promuje prace współczesnych twórców, organizuje działalność edukacyjną, wydawniczą oraz międzynarodową współpracę i wymianę artystyczną.

Trafo to także wyjątkowe miejsce w centrum Szczecina. Mieści się w odremontowanej, zabytkowej transformatorowni przy ul. Świętego Ducha. Nowoczesne wyposażenie usytuowanych na kilku piętrach pomieszczeń umożliwia zróżnicowaną działalność wystawową, a imponujący hall główny pozwala na prezentację interdyscyplinarnych projektów, wykorzystujących obraz i dźwięk.

Lokalne potrawy i produkty

Współczesna szczecińska kuchnia to mieszanka odmiennych tradycji kulinarnych, które przybywały do Szczecina wraz z osiedlającymi się tu mieszkańcami różnych terenów Polski. Ma ona niewiele wspólnego z przedwojenną kuchnią szczecińską i pomorską. Podejmowane próby przypominania przedwojennych przepisów i sposobów gotowania nie zmieniają faktu, że dzisiejsza kuchnia szczecińska liczy sobie nie więcej niż pół wieku. Mimo to w powojennym Szczecinie powstały specjały charakterystyczne dla miasta – potrawy i trunki tu wymyślone, tu spopularyzowane.

Pasztecik

Typowe dla Szczecina szybkie danie, ulubiona przekąska wielu mieszkańców, a także turystów. Jest to smażony w głębokim oleju walek ciasta drożdżowego z farszem mięsnym lub jarzskim. Popularne są trzy naddzenia: mięsne, kapusta z grzybami, ser i pieczarki. Ciasto z zewnątrz jest kruche, lekko chrupiące, w środku ma delikatną i miękką konsystencję. Pasztecik serwowany jest zazwyczaj z niezabielanym, mocno przyprawionym czerwonym barszczem. Historia szczecińskich pasztecików sięga 1969 r., kiedy otwarto pierwszy lokal serwujący danie produkowane przez maszynę, która pochodziła z demobilu radzieckiej armii (maszyny te zostały zaprojektowane jako bardzo wydajne kuchnie polowe) – pasztecik szczeciński to rosyjski pierożek o nieco zmodyfikowanej recepturze. W latach 70. i 80. XX wieku stał się lokalnym specjałem, po który ustawiały się długie kolejki, w związku z czym otwierano nowe lokale. Najstarsze z nich znajdują się na **ul. Wyszyńskiego** i **al. Wojska Polskiego**. W 2010 roku szczeciński pasztecik trafił na listę produktów tradycyjnych, chronionych unijnym prawem.

„Starka”

Tradycyjna wytrawna wódka zbożowa, długo dojrzewająca w dębowych beczkach. Jest najszlachetniejszym i zarazem najbardziej tajemniczym trunkiem wśród polskich wódek. Jej historia liczy sobie blisko 500 lat – znana była w Polsce i na Litwie co najmniej od XV w. „Starka” jest robiona ze spirytusu nieretyfikowanego otrzymanego po fermentacji żyta, dojrzewającego w wiekowych dębowych beczkach z niewielkimi dodatkami liści lipowych lub jabłkowych, ale szczegóły produkcji stanowią ścisłą tajemnicę. Fenomen „Starki” wynika z niepowtarzalnego aromatu i smaku, bogatego bukietu oraz wspaniałej złocistej barwy, uzyskiwanych dzięki leżakowaniu w beczkach dębowych przez 10-50 lat. Piękny złotobrazowy kolor „Starki” to wynik reakcji pomiędzy alkoholem a beczką, w której był przechowywany. „Starka” sprzedawana jest w dużej różnorodności zależnej od długości okresu leżakowania. Jedynym producentem „Starki” w Polsce jest Szczecińska Fabryka Wódek „Starka” Sp. o.o. Najstarsza „Starka” z jego oferty liczy 50 lat, a najmłodsza 10 lat. Atutem wytwórni są głębokie, ponadstuletnie piwnice o doskonałych warunkach wilgotnościowo-temperaturowych.

Piwo „Bosman”

Lokalna marka piwa, produkowana przez Bosman Browar Szczecin, w dwóch odmianach: Full (czerwony) i Specjał (zielony) oraz sezonowych odmianach limitowanych. W tym samym miejscu od 1848 r. działa browar (do 1945 r. Bohrisch), do dzisiaj zachowała się część budynków i urządzeń, m.in. willa – siedziba dyrekcji, oraz miedziane kadzie.

Pierniki szczecińskie

W latach międzywojennych były niezwykle popularne w samym Szczecinie, a także cieszyły się szczególną sławą i zdobyły stoły w całych północnych Niemczech. Obecnie podejmowane są wysiłki wskrzeszenia tradycji szczecińskich pierników. Są one wypiekane według starej receptury, a kształt formy musi mieć morski charakter – tradycyjne kształty to ryba (flądra), kotwica, statek, mewa. Szczecińskie pierniki można kupić podczas kiermaszów i jarmarków promujących lokalne specjały w ramach imprez plenerowych (m.in. Piknik nad Odrą, Dni Morza, Dni Rzeki Odry), poprzez stronę internetową www.pierniki-szczecinskie.pl, Cukiernia „Filipinka”, ul. Witkiewicza 1b.

Piwnice „Starki”

Beczki z dojrzewającą „Starką” są przechowywane w piwnicach przy ul. Jagiellońskiej, które zostały wybudowane ponad 140 lat temu. Od 1863 r. były to podziemia browaru Hermana Kocha. Po wojnie stały się własnością Polskiego Monopoli Spirytusowego. W marcu 1946 r. rozpoczęto produkcję wódki. Piwnice mają kilka kondygnacji i powierzchnię kilku tysięcy metrów kwadratowych. W starych (często 50-letnich) dębowych beczkach dojrzewają miliony litrów „Starki”. Największa beczka ma pojemność 40 tysięcy litrów. Najgłębsze piwnice sięgają 50 metrów pod powierzchnię ziemi. Panujący w nich specyficzny, niezmienny mikroklimat o dużej wilgotności powietrza i temperaturze do 12 stopni Celsjusza, zapewnia idealne warunki dojrzewania „Starki”. Podziemia „Starki” udostępnione są do zwiedzania, dla zorganizowanych grup (10-50 osób). W programie zwiedzania wytwórni jest degustacja Starki. Szczecińska Fabryka Wódek „Starka” Sp. z o.o., ul. Jagiellońska 63/64, tel. (+48) 91 484 13 21.

Gastronomia

Najbardziej znanym lokalem gastronomicznym Szczecina w czasach PRL był Komplex Gastronomiczno-Rozrywkowy Kaskada. W tym samym budynku przed wojną mieścił się również słynny lokal Haus Ponth. Kaskada była prawdziwym „oknem na świat”, w którym serwowano niedostępne gdzie indziej specjały. Budynek spłonął w tragicznym pożarze w 1981 r. W tym samym miejscu od 2011 r. funkcjonuje centrum handlowe Galeria Kaskada.

Według powszechnej opinii najsłynniejszą obecnie szczecińską restauracją jest Chief oferujący wykwintne dania z ryb i owoców morza. Wielkim uznaniem cieszy się restauracja Bombay, jedna z najlepszych w Polsce restauracji z kuchnią indyjską. Tanie i smaczne dania domowe serwuje BarTurysta, chętnie odwiedzany także przez szczecinian i studentów. Wyśmienite lody własnej produkcji podawane w wymyślnie skomponowanych deserach serwują kawiarnie Castelari (pięć lokali: Aleja Fontann, Jasne Błonia, C.H.R. Galaxy, pasaż Auchan, Galeria Kaskada). Najpiękniejszy widok rozciąga się z okien kawiarni Cafe22 (nazwa od numeru piętra w budynku Pazim). Widok na port oraz specyficzną atmosferę i dobrą kuchnię oferują także restauracje Christopher Columbus i Colorado na Wałach Chrobrego. Wytwarzane na miejscu piwo oraz niezwykle wnętrza znaleźć można w Browarze Stara Komenda, znajdującym się w miejscu XIX-wiecznej komendatury garnizonu wojskowego (pl. Batorego, obok Czerwonego Ratusza). Restauracje, bary, bistra, pizzerie, rozsiane są po całym mieście, jednak szczególnie ich koncentracja przypada na: Podzamcze, Deptak Bogusława oraz sąsiadujące ulicę Śląską i plac Grunwaldzki, aleję Papieża Jana Pawła II na odcinku nazywanym „Aleją Fontann” i plac Lotników oraz Wały Chrobrego z nabrzeżem. Produkty turystyczne wyróżnione Certyfikatem Polskiej Organizacji Turystycznej.

PODZIEMNE TRASY TURYSTYCZNE

Zwiedzanie organizuje Centrum Wynajmu i Turystyki
ul. Kolumba 1 lok. 6, tel. (+48) 91 434 08 01, www.schron.szczecin.pl

MUZEUM TECHNIKI I KOMUNIKACJI

ul. Niemierzyńska 18A, tel. (+48) 91 45 99 200, www.muzeumtechniki.eu

INFORMACJE TURYSTYCZNE**Centrum Informacji Kulturalnej i Turystycznej**

ul. Korsarzy 34 (Zamek Książąt Pomorskich)
tel. (+48) 91 489 16 30, cikit@zamek.szczecin.pl

Centrum Informacji Turystycznej

ul. Jana z Kolna 7 (Wały Chrobrego – nabrzeże)
tel. (+48) 91 434 04 40, cit@mosrir.szczecin.pl

Punk Informacji Turystycznej

na Dworcu Głównym PKP, ul. Kolumba 1,70-035 Szczecin

POŁĄCZENIA KOLEJOWE:

Stacja Kolejowa Szczecin Główny, ul. Hetmana Stefana
Czarnieckiego 9/Kolumba 1, tel. (+48) 91 441 21 60

Stacja Kolejowa Szczecin-Dąbie, ul. Stacyjna 3, tel. (+48) 91 441 23 19

Informacja kolejowa – tel. 1 94 36

www.pkp.pl, www.intercity.pl www.pr.pkp.pl

INFORMACJA PKS SZCZECIN:

tel.: (+48) 703 203 292 dostępność 24 h

tel.: (+48) 91 43 46 625 codziennie w godz. 06:00-22:00

www.pksszczecin.info

LOTNISKO:

Port Lotniczy Szczecin Goleniów im. NSZZ Solidarność

tel. (+48) 91 481 74 00, (+48) 91 418 28 64

www.airport.com.pl

LINIE MIKROBUSOWE NA LOTNISKA W BERLINIE:

InterglobusTour, ul. Kolumba 1

tel. (+48) 91 485 04 22, (+48) 608 330 233, www.interglobus.pl

SBS EuroTransport, tel. (+48) 91 489 48 10, (+48) 696 025 253

www.eurosb.pl Euro

Connect, ul. Kopernika 3-5 /108

tel. (+48) 91 433 88 22, (+48) 506 333 000, www.ec24.pl

KULTURA I ROZRYWKA**MUZEA:**

Muzeum Narodowe w Szczecinie, ul. Staromłyńska 27,

tel. (+48) 91 431 52 05, www.muzeum.szczecin.pl

Muzeum Morskie (oddział Muzeum Narodowego)

ul. Wały Chrobrego 3, tel. (+48) 91 431 52 61

Muzeum Historii Szczecina (oddział Muzeum Narodowego)

ul. Ks. Mściwoja II 8, tel. (+48) 91 431 52 55

Muzeum Sztuki Współczesnej (oddział Muzeum Narodowego)

ul. Staroślmyńska 1, tel. (+48) 91 431 52 36

Muzeum Zamkowe, Zamek Książąt Pomorskichul. Korsarzy 34, tel. (+48) 91 434 73 91, www.zamek.szczecin.pl**Muzeum Techniki i Komunikacji - Zajezdnia Sztuki**

ul. Niemierzyńska 18A, tel. (+48) 91 424 01 14, (+48) 91 424 01 15

www.muzeumtechniki.eu**Muzeum Geologiczne**, Instytut Nauk o Morzu Uniwersytet

Szczeciński, al. Papieża Jana Pawła II 22 a, tel. (+48) 91 444 15 83

Muzeum Katedralne, ul. Wyszyńskiego 19, tel. (+48) 91 433 90 94**GALERIE:****Galeria Art 5**, ul. Koński Kierat 5/1, tel. (+48) 91 433 68 99**Galeria ArtGalle**, Deptak Bogusława X 7**Galeria na Mariackiej**, ul. Mariacka 26/3tel. (+48) 91 448 01 16, www.namariackiej.pl**Galeria Pod Fontanną**, al. Bohaterów Warszawy 27**Galeria Pod Sukniami**, ul. Piastów 4tel. (+48) 91 484 38 14, www.podsukniami.art.pl**Galeria Star**, ul. Koński Kierat 16, tel. (+48) 606 642 256**Galeria Sztuki Współczesnej „Klatka”**, al. Niepodległości 40
(bank PKO BP)**Galeria Trystero**, ul. św. Wojciecha 1, tel. (+48) 91 489 24 01www.trystero.art.szczecin.pl**Galeria W&B**, ul. Tkacka 3a, tel. (+48) 91 488 59 39**Książnica Pomorska**, ul. Podgórna 15/16,tel. (+48) 91 481 92 95, www.ksiaznica.szczecin.pl**Miejska Galeria Sztuki 13 Muz**, pl. Żołnierza Polskiego 2tel. (+48) 91 434 71 73, www.klub13muz.pl**miejsce sztuki OFFicyna**, ul. Lenartowicza 3-4tel. (+48) 91 423 69 01, www.offlcyna.art.pl**Open Galery**, ul. Koński Kierat 17/1, tel. (+48) 91 498 31 90**Zamek Książąt Pomorskich - Galeria Południowa**

Galeria Północna, Galeria Na Piętrze, Sala Elżbietańska

ul. Korsarzy 34, tel. (+48) 91 434 73 91, www.zamek.szczecin.pl**TEATRY:****Teatr Współczesny**, Duża Scena i Malarnia, ul. Wały Chrobrego 3tel. (+48) 91 489 23 23, www.wspolczesny.szczecin.pl**Teatr Mały**, Deptak Bogusława X 6, tel. (+48) 91 4886555www.wspolczesny.szczecin.pl Teatr Polski, ul. Swarzędzka 5tel. (+48) 91 433 00 90, www.teatrpolski.szczecin.pl**Teatr Lalek Pleciuga**, Plac Teatralny 1, tel. (+48) 91 433 58 04, www.pleciuga.pl**Piwnica przy Krypcie**, ul. Korsarzy 34, tel. (+48) 91 434 78 35**Kana Stowarzyszenie**, ul. Piotra i Pawła 4/5,tel. (+48) 91 434 15 61, www.kana.art.pl**Teatr Kameralny Scena Miniatura**, pl. Żołnierza Polskiego 5tel. (+48) 604 245 299, www.teatrkameralny.lap.pl**Opera na Zamku**, ul. Korsarzy 34, tel. (+48) 91 488 83 33www.opera.szczecin.pl

Filharmonia im. M. Karłowicza w Szczecinie, ul. Małopolska 48
70-515 Szczecin, tel. (+48) 91 422 00 79, (+48) 91 422 12 52
www.filharmonia.szczecin.pl

KINA:

Pionier, al. Woj. Polskiego 2, tel. (+48) 91 434 77 02

www.kino-pionier.com.pl

Helios, ul. Bolesława Krzywoustego 9 (D.T. Kupiec)

tel. (+48) 91 485 12 36, www.heliosnet.pl

Multikino, al. Wyzwolenia 18-20 (C.H.R. Galaxy)

tel. (+48) 91 485 51 51, www.multikino.pl

KĄPIELISKA:

Kąpielisko Arkonka, ul. Arkońska, tel. (+48) 91 487 55 95

Kąpielisko Głębokie, ul. Zegadłowicza 1, tel. (+48) 91 452 63 29

Kąpielisko Dąbie, ul. Żaglowa 1, tel. (+48) 91 460 06 56

Kąpielisko Dziewoklicz, Autostrada Poznańska

MARINY:

Wały Chrobrego, ul. Jana z Kolna 7, tel. (+48) 91 434 55 61

www.zegluga.szn.pl

Marina-Gocław, ul. Lipowa 5/6, tel. (+48) 91 423 06 56

www.marina.szczecin.pl

„Zielona-Marina”(SEJK Pogoń), ul. Przestrzenna 3

tel. (+48) 91 461 41 72, www.marinapogon.pl

„Porta Hotele”, ul. Przestrzenna 7-11, tel. (+48) 91 469 38 00

www.porta-hotele.com.pl

Centrum Żeglarskie, ul. Przestrzenna 21, tel. (+48) 91 460 03 19

Harcerski Ośrodek Morski, ul. Żaglowa 2, tel. (+48) 91 460 08 52

www.hom.home.pl

Jacht Klub AZS, ul. Przestrzenna 9, tel. (+48) 91 461 27 34

www.jkzs.szczecin.pl

Camping „Marina” PTTK, ul. Przestrzenna 23

tel. (+48) 91 460 11 65, 460 11 66, www.campingmarina.pl

WYCIECZKI PO PORCIE:

W sezonie letnim zapraszamy turystów oraz mieszkańców Szczecina i okolic na wyprawy po najciekawszych najpiękniejszych zakątkach wodnych.

MIEJSKA WYCIECZKA KAJAKOWA „SZCZECIŃSKA WENECJA”

www.szczecinskawenecja.pl,

www.wiking.szczecin.pl, (+48) 501 036 860

NIEDZIELNE WYCIECZKI KAJAKOWE

PO „PARKU KRAJOBRAZOWYM DOLINA DOLNEJ ODRY”

Stacja Wodna PTTK Międzyodrze

www.plonia.cba.pl

tel. (+48) 501 761 410

WODOLOT**REJSY, WYCIEZKI, ARMATORZY:**

Nabrzeże Pasażerskie – ul. Jana z Kolna 7

ODRA QUEEN, PEENE QUEEN, www.statki.net.pl, (+48) 91 434 57 00

DZIEWANNA, www.statek.pl, (+48) 601 787 649

JOANNA, www.msjoanna.pl, (+48) 506 022 230,

TELIMENA, www.zegluga.szn.pl, (+48) 91 434 55 61

WODOLOTY, www.wodolot.info.pl, (+48) 91 488 55 64, (+48) 601 789 331,

WODOLOTYVOLGA, TAXI-WODNE,

www.waterfly.pl, (+48) 500 833 831

PUNKTY WIDOKOWE:**Wieża Zamkowa (z wahadłem Foucaulta)**

ul. Korsarzy 34, 70-540 Szczecin, tel. (+48) 91 489 16 30

Wieża Muzealna

Wały Chrobrego 3 w gmachu Muzeum Narodowego

Wieża jest dostępna w okresie letnim – od kwietnia do września.

Wieża Katedralna

ul. św. Jakuba w Katedrze p.w. św. Jakuba Apostoła

tel. (+48) 503 588 078, (+48) 662 639 937

Cafe 22

kawiamia na 22. piętrze wieżowca PŻM w kompleksie PAZIM przy placu Rodła

ZWIEDZANIE MIASTA**Centrum Wynajmu i Turystyki**

ul. Kolumba 1/6, 70-035 Szczecin, przy dworcu Szczecin Główny

www.poznaj.szczecin.pl, info@poznaj.szczecin.pl

tel. (+48) 605 433 433(+48) 91 434 08 01

Fair – Play Travel s.c.

ul. Lindego 13, 71-315 Szczecin, www.fair-playtravel.pl,

info@fair-playtravel.pl, tel.: (+48) 509 78 51 71, (+48) 601 77 88 50

PRZEWODNICZY TURYSTYCZNI

www.szczecin.eu/odwiedz_szczecin/przewodnicy_turystyczni

www.zspip.pl

Copyright © Urząd Miasta Szczecin
Szczecin 2014

Szczecin

www.szczecin.eu

HOTELE		
Park	****	ul. Plantowa 1 tel. 91 434 00 50 www.parkhotel.szczecin.pl
Radisson Blu	****	pl. Rodła 10 tel. 91 35 95 595, www.radissonblu.com/hotel-szczecin
Atrium	****	al. Wojska Polskiego, tel. 91 42 43 532 www.hotel-atrium.pl
Silver	****	ul. Ustowo 54, tel. 91 441 25 00 fax: 091 441 25 70 www.silverhotel.pl
Focus	***	ul. Małopolska 23, tel. 91 433 05 00 e-mail: szczecin@hotelfocus.pl www.hotelfocus.com.pl
Novotel	****	al. 3 Maja 31, tel. 91 480 14 00 www.novotel.com
Bończa	***	ul. A. Krzywoń 18, tel. 91 469 35 04 www.hotel-boncza.szczecin.pl
Panorama	***	ul. Radosna 60, tel. 91 460 74 75 www.hotelpanorama.szin.pl
Zbyszko	***	ul. Rydla 92, tel. 91 431 34 60 www.hotelzbyszko.com.pl
Rycerski	***	ul. Potulicka 2a, tel. 91 814 66 01 www.hotelrycerski.pl
Victoria	***	plac Batorego 2, tel. 91 434 38 55 www.hotelvictoria.com.pl
Julian	***	ul. Welecka 2 tel. 91 483 13 07 hotel-julian.com.pl
Campanille	**	ul. Wyszyńskiego 30, tel. 91 48 17 700 www.campanille.com.pl
Ibis	**	ul. Dworcowa 16, tel. 91 480 18 00 www.ibis.com/szczecin
Podzamcze	**	hotel, restauracja Podzamcze, pub Capri, ul. Sienna 1, 2, 3 tel. 91 812 14 04 www.podzamcze.szczecin.pl
Dąbska 7	**	restauracja i hotel Dąbska 7 ul. Dąbska 7, tel. 91 462 50 13 www.dabska7.pl
Ibis Budget	*	ul. Cukrowa 2, tel. 91 482 24 66 www.ibis.com/szczecin
Kapitan	*	ul. Narutowicza 17D tel. 91 433 34 28, www.hotelkapitan.zhg.pl
Płonia	*	ul. Uczniowska 3, tel. 91 462 12 21 www.hotele-tur.com.pl
Jantar	*	ul. Romera 10, tel. 91 43 94 231 www.hotele-tur.com.pl